

## Memo

|            |                                                   |
|------------|---------------------------------------------------|
| Aan:       | De gemeenteraad van de gemeente Oude IJsselstreek |
| Cc:        |                                                   |
| Van:       | Het college van Oude IJsselstreek                 |
| Datum      | 23 mei 2025                                       |
| Kenmerk:   |                                                   |
| Onderwerp: | Gratis OV voor de minima                          |

### Inleiding

Tijdens de raadsvergadering van 7 november 2024 is de motie 'Onderzoek gratis OV voor minima in Oude IJsselstreek' aangenomen. De gemeenteraad verzoekt hierbij het college om de kosten voor gratis OV voor minima in Oude IJsselstreek in overleg met Arriva te onderzoeken, de bevindingen hiervan in een korte rapportage op te stellen en deze informatie aan te bieden aan de gemeenteraad. In de korte rapportage moet worden meegenomen wat de positieve impact van gratis OV voor minima op mobiliteit, sociale inclusie en kwaliteiten van leven in onze gemeente zal zijn.

Op 4 december 2024 is er overleg geweest tussen Arriva en de gemeente Oude IJsselstreek. Arriva wil graag de Meedoenpassen introduceren. Hiermee heeft men de mogelijkheid om voor 06:30 en na 09:00 gebruik te maken van al onze treinen & bussen in het vervoersgebied Achterhoek & Rivierenland (in het weekend en op feestdagen de gehele dag).

### Huidige afname Arriva

In Oude IJsselstreek maken we al gebruik van de Arrivapas voor een specifieke doelgroep. De pas wordt ingezet voor o.a. de doelgroep inburgering en voor onze inwoners waar het noodzakelijk is voor het re-integratietraject. Met deze pas kunnen onze inwoners de gehele dag gebruik maken van het OV. Deze geschatte kosten voor deze inzet per jaar komt uit op € 45.000,-. Voor de WMO worden Arrivapassen op individuele indicatie verstrekt.

### Aanbod Arriva meedoenpas

Naar aanleiding van het gesprek met Arriva is het volgende voorstel ontvangen:

*Onze doelgroep binnen het minimabeleid (op basis van CBS cijfers gebaseerd op 110% van de bijstandsnorm)*

300 inwoners ontvangen al de Arrivapas. (via WMO en STOER)

Arriva gaat ervan uit dat 50% van de kinderen in aanmerking komt voor een meedoenpas op basis van leeftijd of het feit dat er reeds een OV product vanuit DUO wordt ontvangen.

In totaal gaat het om 1800 volwassenen en 200 kinderen.

*Afkoop voor de hierboven genoemde doelgroep (kinderen tm 11 jaar reizen gratis)*

Bij deze mogelijkheid betalen we voor de gehele doelgroep.

Richtlijn jaartarief:

€ 90,- per volwassene

€ 45,- kinderen 12 t/m 17 jaar

De totale kosten per jaar komen hiermee uit op **€ 171.000,-**.

*Aanbieden Arrivapas die de hele dag ingezet kan worden (geen standaard aanbod)*

Rekening moet worden gehouden met kosten die 5 keer hoger uitvallen dan de kosten voor de afkoop van de reguliere Arrivapas voor de gehele doelgroep.

Dit zou betekenen voor de gemeente Oude IJsselstreek dat de totale kosten uit zouden komen op **€ 855.000,- per jaar**.

**In de regio, Provincie Limburg en gemeente Hogeland (Groningen)**

Doetinchem en Montferland bieden de meedoenpas aan in hun meedoenregeling. Inwoners kunnen dan kiezen uit of het afnemen van een pas of gebruik maken van andere meedoenregelingen. Dit is een aanbod dat Arriva niet meer aanbiedt en waar Oude IJsselstreek geen gebruik van kan maken.

Lochem draait een pilot waarvoor ze de meedoenpassen hebben afgekocht voor 200 minima. Deze pas krijgen zij naast de bestaande minimaregelingen.

Ook is St. Leergeld Oude IJsselstreek actief in gesprek met Arriva voor dagpassen voor gezinnen met een minimuminkomen. Deze dagpassen worden gefinancierd door St. Leergeld. Met deze dagpassen kunnen gezinnen bijvoorbeeld een dagje uit naar de Dierentuin in Arnhem.

In Limburg heeft de provincie deze rol gepakt en zij biedt de meedoenpas aan voor alle minima in de gehele provincie Limburg.

Gemeente Hogeland (provincie Groningen) reizen inwoners inmiddels 4 jaar met de meedoenpas. Deze gemeente heeft de pas voor de gehele doelgroep afgekocht en hier maakt ongeveer 65% van de doelgroep intensief gebruik van de meedoenpas.

**Impact**

Uit eigen onderzoek van Arriva blijkt dat de pas het meest gebruikt wordt voor bezoek van familie, winkelen en recreatie. Doordat de pas alleen in de daluren beschikbaar is wordt de pas minder gebruikt voor werk en school.

In de bijlage vindt u het uitgebreide onderzoek.

**Advies**

Er is weinig animo om dit regionaal op te pakken maar het college is wel bereid om dit nogmaals in de regio te beleggen.

Gelet op de financiële situatie van de gemeente Oude IJsselstreek adviseren wij om hier geen extra gelden voor vrij te maken, tenzij de raad anders beslist.

We willen benadrukken dat het bestaande beleid rondom de Arrivapas wordt gecontinueerd. Tegelijkertijd merken we op dat onze organisatie beschikt over diverse andere regelingen waarvan inwoners gebruik kunnen maken. Deze regelingen zijn gericht op bredere ondersteuning en beperken zich niet uitsluitend op vervoer.

Daarnaast zijn er op dit moment landelijke ontwikkelingen waarbij het openbaar vervoer mogelijk goedkoper wordt voor mensen met een laag inkomen. Deze ontwikkelingen volgen wij, maar op dit moment is nog onduidelijk of en wanneer deze plannen daadwerkelijk zullen worden uitgevoerd.